

Zolītes spēlētāju statistikas kopsavilkums

Aktualizēts 25.11.2016.

Latviešu tradicionālo prāta kāršu spēli – „zolīte” (zināma arī kā „zole” un agrāk dēvēta arī par “revelīts”) zina teju katrs latvietis vai arī noteikti ir dzirdējis par šo spēli, jo gandrīz katram ir kāds draugs vai rada gabals, kurš to spēlē. Zole ir prāta kāršu spēle, kurā, lai uzvarētu, vairāk par veiksmi nepieciešams ass prāts, atmiņa un loģiskā domāšana. Zole pieder pie „stiķu ņemšanas” kāršu spēlēm un tajā izmanto divdesmit sešas kārtis, no kurām lielākā daļa (četrpadsmit) ir trumpji.

Rakstnieka un toreizējā Latvijas Zolītes spēles federācijas priekšsēdētāja Andra Kolberga 1996.gadā publicētajā grāmatā „Zolīte Latvijā un pasaulē” par zolītes izcelsmi pieejama informācija, ka pirmo reizi zoles noteikumi grāmatā pieminēti 19.gs. Domājams, ka zole ir cēlusies no vācu kāršu spēļu „Schafskopf” grupas, kuras pirmsākumi ir meklējami Vācijā 19.gadsimta pirmajā pusē. Tomēr tāds spēles variants, kāds Latvijā tiek spēlēts zolē, nekur citur pasaulē nav atrodams, tādēļ vien zole ir unikāls latviešu kultūras mantojums.

Latvijas zolītes federācijas (LZF) galvenais mērķis ir attīstīt un veicināt zoles spēlēšanas kultūru Latvijā gan klātienē, gan arī internetā, kā arī popularizēt to ārpus Latvijas robežām. Zole ir prāta kāršu spēle, kuru var iemācīties spēlēt jebkurš. Tā attīsta ne tikai loģisko domāšanu, prātā spējas un atmiņu, bet arī cilvēka personību. LZF misija ir iemācīt katram latvietim spēlēt zoli. Pasaulē ir zināms, ka angļiem ir bridžs, krievi – preferanss un tam ir jābūt visu latviešu interesēs panākt to, lai visi zinātu, ka latviešiem ir zole, ko kādu dienu varētu dēvēt arī par nacionālo sporta veidu.

Lai attīstītu zoles spēlēšanas iespējas internetā, tādā veidā saglabājot šo kultūras mantojumu, jo īpaši jaunāka gada gājuma cilvēku vidū, 2011./2012. gadā es, Mārtiņš Plēsums (tobrīd kā Jurēvics) studējot Latvijas universitātes Ekonomikas un vadības fakultātē Ekonomiku un vadību biznesa plāna ietvaros pētīju zolītes tirgu (spēlētāju skaitu un spēlēšanas ieradumus) Latvijā. Pētījums bija kā pamats tālākā biznesa plāna “Projekts – Kāršu spēle “zolīte” internetā.” izstrādei (www.zolmaniem.lv), turklāt pētījuma gaita tika veikta un pilnveidota Statistikas katedras uzraudzībā, kam vēlāk tas arī tika prezentēts.

Latvijā zole ir ļoti populāra. Ņemot vērā mūsdienu tehnoloģiskās iespējas, zole ir vairāk populāra tieši internetā, kur zoli spēlē 250'00-300'000 zoles spēlētāju. Savukārt pa visu Latviju LZF un citu organizatoru rīkotajos zoles turnīros klātienē piedalās līdz 2'000 zoles spēlētāji. Zole nav azartspēle (to apstiprina Latvijas Republikas Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija). Tā kā zole ir gan populāra, gan arī izteikti raksturīga latviešiem, tā atbilst tam, lai to varētu atzīt par Latvijas nacionālo sporta veidu.

Mērķauditorijas raksturojums pa zolītes spēlēšanas vietnēm-serveriem (par 2011.gadu)*

Tabula 1

	Zoles aplikācija iekš draugiem.lv	Zoles spēlēšanas platforma iekš spoki.lv	Zoles spēlēšanas platforma iekš kreicene.lv	
Nr.p.k.	http://www.draugiem.lv/zole/	http://speles.spoki.lv/games/?use=online_zole	http://www.kreicene.lv/	Kopā:
Reģistrētie lietotāji	228431	397225	4897	649 656
Aktīvie lietotāji (mēnesī)	~ 120 000 – 140 000	~ 20 000–25 000	~ 5000	~ 145 000 – 170 000
Lietotāji 24h	22142	~ 2500	~ 200	~ 25 000
Lietotāji tiešs. (vid. plkst. 19:00)	~1500	~250	~20	~1770
Izspēlētās partijas 2011.gadā	~ 54 000 000 (~4 500 000 mēnesī)	16 012 011 (~1 334 334 mēnesī)	1 429 966 (~119 163 mēnesī)	~ 72 000 000 (~6 000 000 mēnesī)

* pēc zolīšu mājas lapās pieejamās informācijas, autora aprēķiniem un novērojumiem – veicot spēlētāju daudzuma uzskaites monitoringu divu nedēļu laikā pa stundām vidēji no 06:00-24:00.

Mērķauditorijas raksturojums pa zolītes spēlēšanas vietnēm-serveriem (uz 25.11.2016.)*

Tabula 2

	Zoles aplikācija iekš draugiem.lv	Zoles spēlēšanas platforma iekš spoki.lv	Zolītes aplikācija iekš draugiem.lv	Zoles spēlēšanas platforma iekš zolmaniem.lv	
Nr.p.k.	https://www.draugiem.lv/applications/15002077/	http://speles.spoki.lv/games/?use=online_zole	https://www.draugiem.lv/applications/15012591/	http://zolmaniem.lv/	Kopā:
Reģistrētie lietotāji	246288	Precīzi dati nav pieejami, bet pēc novērojumiem tie var būt līdzvērtīgi iepriekšējiem rezultātiem	74957	22900	>600 000
Aktīvie lietotāji (mēnesī)	~ 70 000–85 000		~ 22 000–26 000	~ 7 000–8 000	>120 000
Lietotāji 24h	11258		~ 3330	~700	>18 000

* pēc zolīšu mājas lapās pieejamās informācijas, autora aprēķiniem un novērojumiem.

Latviešu zole pēc būtības ir līdzīga angļu bridžam. Abas ir prāta kāršu spēles, abas ir stiķu ņemšanas tipa un abas spēlē komandās. Bridžs jau sevi ir pierādījis un ticis ļoti tālu pasaules mērogā,

proti, tas tiek spēlēts ne tikai Anglijā, bet arī daudzās citās valstīs, turklāt ļoti būtiski ir tas, ka bridžs kā viens no prāta spēles veidiem tiek spēlēts arī Pasaules prāta sporta spēlēs, kas līdzīgi kā olimpiskās spēles notiek reizi četros gados un pēdējās bija šogad pēc Londonas olimpiskajām spēlēm. Tas vien pierāda to, ka arī latviešu zolei ir potenciāls arī starptautiskajā prāta spēļu arēnā.

Reizē ar sabiedrības domām par nacionālo sporta veidu rodas retorisks jautājums par to vai šī nacionālā sporta veida statusu kā tādu ir jānosaka pēc tā, cik attiecīgajam sporta veidam ir līdzjutēju un atbalstītāju vai pēc tā, cik daudz cilvēku ar to reāli nodarbojas jeb sporto? Turklāt tas nemaina lietas būtību tajā ziņā vai attiecīgajam sporta veidam vajag sporta zāli, sporta halli, tikai galdu, datoru vai jebko citu. Ne velti latviešu starpā zole jau sen tiek dēvēta kā tradicionālā kāršu spēle, kas tikai faktiski liecina par to, ka oficiāli piešķirts statuss “nacionālais sporta veids” zolei būtu solīda attieksme valstiskā līmenī tik nozīmīgam un plašā sabiedrībā atzītam sporta veidam.

Mārtiņš Plēsums

294 75 072

